

**แบบการเสนอผลงาน**  
**(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

**ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง**

ชื่อผู้ขอประเมิน .....นายจิระศักดิ์ แสนชาติ .....

ตำแหน่งปัจจุบัน ..... นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน.....

- ๑) ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ มีหน้าที่รับผิดชอบ
- อนุรักษ์การปฏิบัติงานอนุรักษ์การประสานราชการ และงานเลขานุการของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานด้านจัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานด้านงานเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์และยานพาหนะของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบการเบิกจ่าย เงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานด้านการจัดทำและติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติงาน แผนยุทธศาสตร์และงานนโยบายต่าง ๆ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ตามแบบรายงานที่กำหนด
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารทุกรูปแบบ
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมความรู้ ความก้าวหน้าและผลงานของ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - อนุรักษ์การปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่มีได้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วน/กลุ่ม/ศูนย์ หน่วยงานใดในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
  - การปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ๒) หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการภูมิสารสนเทศ (เชียงใหม่) มีหน้าที่รับผิดชอบ
- รับผิดชอบศูนย์ปฏิบัติการภูมิสารสนเทศระดับภูมิภาค ดูแลและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และระบบงานตามภารกิจ
  - จัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล คำอธิบายข้อมูล (Metadata) พัฒนาด้านแบบสารสนเทศระดับพื้นที่ และจัดทำคู่มือการดำเนินงานระดับพื้นที่

- ศึกษา วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเตือนภัยพิบัติและสถิติ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์
- ส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านพื้นที่ป่าอนุรักษ์สู่หน่วยงานทุกระดับในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อนำเทคนิคด้านข้อมูลภูมิสารสนเทศมาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่อนุรักษ์แต่ละแห่ง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๓) เลขาธิการทำงานศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) มีหน้าที่รับผิดชอบ

- เก็บ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ให้คำแนะนำด้านวิชาการ เทคนิคและระบบฐานข้อมูลการลาดตระเวน รวมถึงเทคโนโลยีด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์สมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการลาดตระเวนเชิงคุณภาพให้หน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
- ศึกษา และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและขยายผลการลาดตระเวนตามมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ และเป็นสากล
- ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการลาดตระเวนของหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) ให้เป็นไปตามมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ..... นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ .....  
หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

- ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์สูงมากในการปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ต้องทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางาน ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่งยากมากและมีขอบเขตกว้าง และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ
- ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติงานที่มีขอบเขตเนื้อหาของงานหลากหลาย และมีขั้นตอนในการทำงานที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมากโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงมากในงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่งยากซับซ้อนมาก ตลอดจนกำกับและตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

## ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Patrol) ด้วยระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพเป็นการดำเนินการโดยคณะเจ้าหน้าที่ลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ที่สำคัญประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ชุดเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน ซึ่งเป็นชุดเจ้าหน้าที่ผู้ออกภาคสนามเพื่อลาดตระเวนในพื้นที่ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่พบขณะออกลาดตระเวน เป็นการจัดเก็บข้อมูลพิกตตลอดระยะทางการลาดตระเวน และอีกส่วนเป็นคณะเจ้าหน้าที่โปรแกรม จะนำข้อมูลจากชุดลาดตระเวนบันทึกลงระบบฐานข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Database) ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศเพื่อให้สามารถสืบค้น นำข้อมูลจากการลาดตระเวนมาใช้งานบนมาตรฐานเดียวกันได้ทั่วประเทศ ฉะนั้นการดำเนินการจะต้องมีพื้นฐานความรู้ ขำนาญและมีประสบการณ์ เข้าใจระบบการทำงานของชุดเจ้าหน้าที่ทั้งสอง

- ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ด้วยข้อมูลที่ได้จากการออกลาดตระเวนมีความหลากหลาย ทั้งข้อมูลที่ได้จากพื้นที่อนุรักษ์เดียวกัน และต่างพื้นที่อนุรักษ์ ในกรณีในพื้นที่อนุรักษ์เดียวกันแต่ละชุดลาดตระเวนอาจทำความเข้าใจ ตกลงใจร่วมกัน ดำเนินการบันทึกข้อมูลที่เป็นเอกลักษณ์หรือความถนัดของแต่ละชุดลาดตระเวน ทำให้น้ำหนักสำหรับการเก็บหรือบันทึกข้อมูลที่ออกมาแตกต่างกันในลักษณะความถี่หรือปริมาณ ส่วนในแต่ละพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ข้อมูลการเก็บบันทึกก็จะแตกต่างกัน นอกจากนั้นอาจแตกต่างกันด้วยหัวหน้าหน่วยงานเน้นย้ำให้เก็บข้อมูลเรื่องใดเป็นพิเศษด้วย การบริหารจัดการข้อมูลจะต้องใช้ประสบการณ์และความชำนาญในการจัดการข้อมูลที่ได้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือให้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบันทึกข้อมูล การนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับพื้นที่และสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่อนุรักษ์

- ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ปัจจัยต่าง ๆ ที่พบในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ที่พบมีความแตกต่างของข้อมูลรายละเอียดของการจัดเก็บข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ที่เหมาะสมการพื้นที่อนุรักษ์แต่ละแห่งมีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากปัจจัยต่างๆ ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของแต่ละพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ทั้งเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน เจ้าหน้าที่โปรแกรม ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้สามารถเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวน ส่งผลต่อการเก็บบันทึกข้อมูลการลาดตระเวนในอนาคตได้อย่างหลากหลาย ทำให้มีข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานได้หลากหลายเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรของพื้นที่อนุรักษ์ในอนาคต

- ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการกำหนดแนวทางเพื่อใช้การพัฒนาศักยภาพในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ด้วยความแตกต่างของชุดลาดตระเวน พื้นที่อนุรักษ์ การกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของชุดลาดตระเวน ผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญและประสบการณ์ระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ การกำหนดรูปแบบของการพัฒนาบุคลากร วิธีการวัดผลการดำเนินการ การถ่ายทอดแนวความคิดสู่คณะเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน เจ้าหน้าที่โปรแกรม เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนหัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ให้เข้าใจ เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอย่างจริงจัง

#### ๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

##### ขั้นตอนดำเนินการ

๑) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณดำเนินการลาดตระเวนเชิงคุณภาพในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยการนำข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของพื้นที่อนุรักษ์ทั้ง ๙ แห่งของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) จากระบบฐานข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Database) นำผลการดำเนินการมาประเมินคุณภาพของการลาดตระเวนตามแนวมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

๒) ดำเนินการรวบรวมปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของชุดลาดตระเวน และเจ้าหน้าที่โปรแกรมลาดตระเวนเชิงคุณภาพ จัดทำแบบสอบถามด้านต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ทุกชุดลาดตระเวน ทุกพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อให้ทราบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของชุดลาดตระเวน เจ้าหน้าที่โปรแกรม ตลอดจนปัจจัยที่หัวหน้าชุดลาดตระเวนมีผลกระทบต่อการลาดตระเวน

๓) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวนมาศึกษาแยกแยะปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานภาคสนาม จัดหมวดหมู่ของปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวน ให้ชัดเจนเหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์ และจัดการในขั้นตอนต่อไป

๔) นำข้อมูลการประเมินมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพที่จัดเป็นหมวดหมู่ ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวน มาวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) หาความสัมพันธ์ของปัจจัยในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ เปรียบเทียบผลการประเมินมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของหน่วยงานภาคสนาม

๕) นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวน กับผลการประเมินมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพในภาพรวม เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของหน่วยงานภาคสนามในลักษณะของภาพรวมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและนำผลการวิเคราะห์ของแต่ละพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของแต่ละพื้นที่อนุรักษ์

#### ๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

##### เชิงปริมาณ

๑) มีแนวทางในการพัฒนาการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของพื้นที่อนุรักษ์ ทั้ง ๙ แห่ง ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) ให้เหมาะสมทั้งระบบการทำงาน และการใช้งานข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนอย่างเหมาะสมกับพื้นที่

๒) มีแนวทางในการพัฒนาชุดลาดตระเวนของพื้นที่อนุรักษ์ ทั้ง ๙ แห่ง ให้เข้าใจระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพอย่างชัดเจน สามารถนำข้อมูลที่ถูกต้องมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

##### เชิงคุณภาพ

๑) ข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพที่ชุดลาดตระเวนดำเนินการบันทึก มีความเหมาะสม หลากหลาย สามารถนำข้อมูลประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

๒) พื้นที่อนุรักษ์สามารถดำเนินการลาดตระเวนเชิงคุณภาพได้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

## ๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

### ๑) เจ้าหน้าที่โปรแกรมลาดตระเวนเชิงคุณภาพ

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมสามารถใช้โปรแกรมการลาดตระเวนเชิงคุณภาพได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมสามารถใช้ข้อมูลจากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพนำเสนอผลการลาดตระเวนของชุดลาดตระเวนที่ออกดำเนินการในแต่ละเดือนต่อผู้บังคับบัญชาได้

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมสามารถแนะนำ ให้หัวหน้าหน่วยงานภาคสนามใช้ข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพไปกำหนดเป้าหมายในการลาดตระเวนครั้งต่อไปได้

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมสามารถนำเสนอข้อมูลด้านต่างๆ ของชุดลาดตระเวน เช่น จำนวนชั่วโมงในการออกลาดตระเวนแต่ละครั้ง ระยะทางในการลาดตระเวนแต่ละครั้ง นอกเหนือจากข้อมูลพื้นฐานที่พบให้ที่ประชุมประจำเดือนทราบ

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมนำเสนอข้อมูลปัจจัยที่มีความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อร่วมกันในการวางแผนลดความเสี่ยงลง

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมนำเสนอข้อมูลปัจจัยนิเวศ เพื่อร่วมกันใช้ในการวางแผนป้องกันแหล่งเปราะบาง และสนับสนุนแหล่งที่มีศักยภาพ

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่โปรแกรมรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยงพื้นที่เปราะบาง เพื่อใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์อย่างเหมาะสม

### ๒) เจ้าหน้าที่ประจำชุดลาดตระเวน

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในอนาคต

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนออกลาดตระเวนโดยการวางแผนอย่างเป็นระบบในระยะยาว ระยะสั้น และระยะเร่งด่วน วางแนวทางการออกลาดตระเวนที่ชัดเจน มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนเล็งเห็นประโยชน์ของการเก็บบันทึกข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ มีมาตรฐาน มีความต่อเนื่องของข้อมูล เพื่อประกอบการวางแผนในอนาคต

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนตระหนักถึงความต่อเนื่องของการลาดตระเวนในพื้นที่ต่างๆ ส่งผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรในพื้นที่อนุรักษ์

- แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนดำเนินการออกลาดตระเวนด้วยความปลอดภัย ลดการเกิดอุบัติเหตุ จากการออกลาดตระเวน

๓) พัฒนาคุณภาพการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของหน่วยงานภาคสนามให้มีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้นจากเดิม แนะนำแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เล็งเห็นประโยชน์ของการลาดตระเวนเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐานการลาดตระเวนที่ศูนย์ควบคุมมาตรฐานเชิงคุณภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด ช่วยให้การดำเนินงานป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรเกิดประสิทธิผลการทำงานได้มากยิ่งขึ้น

## ๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑) การลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) เป็นการลาดตระเวนที่มีรูปแบบการดำเนินการที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนต้องเข้าใจบทบาทของตัวเองอย่างถ่องแท้ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดข้อมูลส่งต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินการจะต้องสร้างความเข้าใจต่อขั้นตอนต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งจึงจะสามารถวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน นำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง ปัญหาของชุดลาดตระเวนแบ่งออก

- ความแตกต่างของช่วงอายุในชุดลาดตระเวน มีความแตกต่างกันในหลายชุดลาดตระเวน เช่น เจ้าหน้าที่หัวหน้าชุดอายุมากใกล้เกษียณ ลูกทีมเป็นวัยรุ่นเพิ่งมาทำงานใหม่ แนวความคิดในการดำเนินการมักแตกต่างกันด้วยวัย การประสานข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล ความรู้ด้านชนิดพันธุ์ การจัดการความเสี่ยงของพื้นที่ที่พบ จะมีแนวทางแตกต่างกันระหว่างช่วงวัย

- ทักษะความรู้ของชุดลาดตระเวน บางชุดแตกต่างกันมาก จนประสานการจัดเก็บข้อมูลลำบาก แต่บางชุดใช้ความแตกต่างเป็นประโยชน์ในการจัดการเก็บข้อมูล โดยเจ้าหน้าที่ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์มักช่วยจำแนกเรื่องชนิดพันธุ์ต่างๆ ได้ดี แต่เมื่อต้องใช้ชื่อที่เป็นทางการมักเกิดปัญหาว່ว่าไม่สามารถระบุได้ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ที่อายุน้อย ส่วนใหญ่มักมีการศึกษาที่ดี สามารถพัฒนาให้เพิ่มศักยภาพในการทำงานได้ดี แต่มักต้องอยู่ภายใต้รุ่นพี่ที่อาจมีการศึกษาที่น้อยกว่าแต่มาประสบการณ์ทำให้แสดงศักยภาพได้ไม่เต็มที่

๒) ความแตกต่างของปัจจัยในการดำเนินการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมาก การจัดกลุ่มและวิเคราะห์ กำหนดแนวทางการพัฒนาทำได้ยุ่งยาก เช่น

- ความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศ อย่างอุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีพื้นที่กว้างใหญ่ เป็นภูเขาสูง สภาพป่ามีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ขณะที่อุทยานแห่งชาติขุนแจ เป็นพื้นที่เขาสูงชันกันแต่ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดิบเขา การดำเนินการให้แนวทางดำเนินการต้องแตกต่างกัน วิเคราะห์เปรียบเทียบยาก

- ขนาด ของพื้นที่อนุรักษ์ต่างกัน การดำเนินการในพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่หลายๆ อย่างอุทยานแห่งชาติดอยหลวง กับอุทยานแห่งชาติขุนแจที่พื้นที่แสนกว่าไร่ การดำเนินการ และข้อมูลย่อมแตกต่างกัน

- ความยากลำบากของการเข้าถึงพื้นที่ที่ต่างกัน เช่นอุทยานแห่งชาติแม่ปืม ที่มีความสามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ไม่ลำบากมากนัก เข้าได้หลากหลายเส้นทาง กับอุทยานแห่งชาติขุนแจที่มีเส้นทางในการเข้าถึงพื้นที่ส่วนใหญ่ในพื้นที่น้อยต้องเดินเท้าเข้าไปเท่านั้นใช้ระยะเวลานานกว่าจะเข้าถึง การจัดการการเข้าพื้นที่จึงต่างกัน

## ๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑) เจ้าหน้าที่ลาดตระเวนมีความแตกต่างในระดับความรู้ การสื่อสารเพื่อให้สามารถได้รับข้อมูลที่ชัดเจนจึงต้องใช้เวลาทำความเข้าใจในการดำเนินการ

๒) การให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่อาจไม่ตรงไปตรงมาเนื่องจากปัญหาของการสื่อสารและเทคโนโลยีที่นำมาช่วยในการดำเนินการ

๙. ข้อเสนอแนะ

๑) การพัฒนาศักยภาพของการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) ให้แต่ละหน่วยงานสามารถดำเนินการให้มีระดับมาตรฐานตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดในระดับที่ดีมาก ต้องมีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดลาดตระเวน และเจ้าหน้าที่โปรแกรมการลาดตระเวนเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๒) หัวหน้าหน่วยงานภาคสนาม มีบทบาทสำคัญมากในการดำเนินการให้การลาดตระเวนเชิงคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนคุณภาพของข้อมูลที่ดำเนินการด้วย การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของหัวหน้าหน่วยงานจะทำให้คุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพมีความสมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....  
.....  
.....  
.....

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑) ..... สัดส่วนของผลงาน ..... %  
(๒) ..... สัดส่วนของผลงาน ..... %  
(๓) ..... สัดส่วนของผลงาน ..... %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขอประเมิน

(นายจิระศักดิ์ แสนขัติ)

วันที่.....๑๐...../.....มกราคม...../.....๒๕๖๗...

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

| รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน | ลายมือชื่อ |
|-----------------------------|------------|
| (๑) -                       | -          |
| (๒) -                       | -          |
| (๓) -                       | -          |

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....  
(นายชุตติเดช กมนณชนดม)  
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕  
วันที่...../ 11 มี.ค. 2567 /.....  
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ) .....  
(นายชุตติเดช กมนณชนดม)  
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕  
วันที่...../ 11 มี.ค. 2567 /.....  
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป  
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้  
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน  
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

---

**๑. เรื่อง การพัฒนาศักยภาพของการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL)**

**๒. หลักการและเหตุผล**

สถานการณ์ของพื้นที่อนุรักษ์ปัจจุบันต้องประสบกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบของการบุกรุกพื้นที่ต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งเพื่อต้องการขยายพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก การขยายพื้นที่เพื่อกิจกรรมท่องเที่ยว ที่พัก รีสอร์ท การลักลอบตัดไม้มีค่า การลักลอบล่าสัตว์ในพื้นที่ การเข้าป่าเพื่อเก็บหาของป่า การจุดไฟเผาป่าเพื่อการล่าสัตว์ป่า ล้วนเป็นปัจจัยคุกคามต่อพื้นที่อนุรักษ์ นอกจากนั้นในพื้นที่อนุรักษ์ได้มีการผ่อนปรนการใช้พื้นที่อนุรักษ์เพื่อเป็นการลดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่โดยผ่อนผันให้ราษฎรอาศัยใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์ที่อาศัยอยู่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ได้ตามความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และนอกจากนั้นยังได้กำหนดพื้นที่ที่มีทรัพยากรเกิดใหม่ทดแทนได้ให้ชุมชนโดยรอบเข้ามาเก็บใช้ประโยชน์ได้ตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้การอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรในพื้นที่อนุรักษ์มีความซับซ้อนเพิ่มมากยิ่งขึ้น การบริหารจัดการต้องมีฐานข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้องและทันสมัยในการใช้งาน ปัจจุบันพื้นที่อนุรักษ์ทั่วประเทศประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๑๓๓ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๖๒ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑๘ แห่ง และอุทยานแห่งชาติเตรียมการ ๑๙ แห่ง ที่ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Patrol) มีการบันทึกข้อมูลการลาดตระเวนตามแบบฟอร์มและรูปแบบตามมาตรฐานของศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด ในระบบฐานข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Database) เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้ที่ศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน และเจ้าหน้าที่โปรแกรม SMART ซึ่งมีความจำเป็นต่อระบบการลาดตระเวน เนื่องจากเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลของระบบ มีความจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม จากชุดครูฝึกของศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการดำเนินงาน ตลอดจนรูปแบบและการกำหนดเป้าหมายการเก็บข้อมูล เพราะบางพื้นที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล การใช้ทรัพยากรเกิดใหม่ทดแทนได้เพื่อช่วยวางแผนจัดการพื้นที่ การลาดตระเวนเพื่อควบคุมพื้นที่ราษฎรที่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อป้องกันการขยายพื้นที่ การลาดตระเวนเพื่อป้องกัน ควบคุมไฟป่า การลาดตระเวนเพื่อป้องกันการลักลอบล่าสัตว์ ทำไม้ เป็นต้น แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถจัดการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ครบ ประกอบกับบางพื้นที่อนุรักษ์หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ยังขาดความเข้าใจการใช้ข้อมูลจากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพในเชิงลึก ไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้งานได้อย่างเต็มที่ การพัฒนาศักยภาพการลาดตระเวนเชิงคุณภาพจึงจำเป็นต้องพัฒนาเจ้าหน้าที่ทั้งระบบตั้งแต่หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ เจ้าหน้าที่ลาดตระเวน และเจ้าหน้าที่โปรแกรม

### ๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การพัฒนาศักยภาพของระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น

๓.๑ การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพได้รับข้อมูลที่ตี ชัดเจน แม่นยำ ทันสมัย และนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เจ้าหน้าที่ควรได้รับการพัฒนา ในเรื่อง

- การใช้แบบฟอร์มการลาดตระเวน
- การทำความเข้าใจแบบฟอร์ม
- การบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์ม
- การจำแนกชนิดพันธุ์พืชและสัตว์
- การใช้อุปกรณ์บันทึกค่าพิกัด
- การบันทึกภาพ/ รายละเอียดของข้อมูลสังเกตการณ์

๓.๒ การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่โปรแกรม ให้การลงบันทึกข้อมูลการลาดตระเวน เป็นไปตามมาตรฐาน ถูกต้อง แม่นยำ และสามารถแก้ไขสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นจากการบันทึกข้อมูลของชุดลาดตระเวน ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการลาดตระเวนให้หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ได้ถูกต้องตามสถานการณ์ที่หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ต้องการ เจ้าหน้าที่ควรได้รับการพัฒนา ในเรื่อง

- การตรวจสอบแก้ไข การลงบันทึกข้อมูลตำแหน่ง เส้นทางลาดตระเวน
- การฝึกสืบค้นข้อมูลต่างๆที่ได้จากการลาดตระเวนเชิงคุณภาพของพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

๓.๓ การพัฒนาศักยภาพของหัวหน้าชุดลาดตระเวน หัวหน้าชุดลาดตระเวนมีความสำคัญในการกำกับดูแลชุดลาดตระเวนในการดำเนินการลาดตระเวน เพื่อให้การลาดตระเวนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หัวหน้าชุดลาดตระเวนจำเป็นต้องพัฒนา ในเรื่อง

- การควบคุมการลาดตระเวนเชิงคุณภาพให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- การวางแผนในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของพื้นที่ในแต่ละช่วงเวลาและพื้นที่
- การกำหนดเป้าหมายในการลาดตระเวน

๓.๔ การพัฒนาศักยภาพของหัวหน้าที่อนุรักษ์ เพื่อให้การลาดตระเวนเชิงคุณภาพได้รับความร่วมมือในการดำเนินการทั้งจากชุดลาดตระเวน และเจ้าหน้าที่โปรแกรม หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ถือเป็นบุคคลหลักในการขับเคลื่อน การที่หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ให้ความสำคัญ และเข้าใจระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพอย่างลึกซึ้ง จะสามารถดำเนินการในเรื่อง

- การติดตามตรวจสอบผลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ
- การนำข้อมูลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้ ทั้งใช้ประกอบการเบิกจ่าย ติดตาม และวางแผนในการลาดตระเวน

๓.๕ การปรับปรุงระบบสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน

- การตรวจสอบอุปกรณ์ในการลาดตระเวนเชิงคุณภาพในสามารถใช้งานได้เสมอ กำหนดช่วงเวลาในการจัดหาอุปกรณ์มาทดแทนให้ชัดเจนและดำเนินการจัดหาตามช่วงเวลาที่กำหนด
- จัดหารูปกรณ์ดำรงชีพสนับสนุนให้กำลังใจเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอและเหมาะสม

#### ๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ผลการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ มีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับพื้นที่

๔.๒ สามารถนำผลการลาดตระเวนมาใช้ประกอบการวางแผนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรของพื้นที่อย่างเหมาะสม

๔.๓ ใช้ควบคุมพื้นที่ราษฎรในพื้นที่อนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ ทรัพยากรธรรมชาติมีแผนการใช้งานอย่างเหมาะสม

๔.๕ เจ้าหน้าที่มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

#### ๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ พื้นที่อนุรักษ์สามารถนำข้อมูลในการวางแผนจัดการพื้นที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการป้องกัน ทั้งการป้องกันการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ การบุกรุกทำไม้ หรือการล่าสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์เหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่

๕.๒ พื้นที่อนุรักษ์สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ความคุมมาตรฐานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

๕.๓ พื้นที่อนุรักษ์สามารถอนุรักษ์ และเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ การบุกรุกทำไม้ หรือการล่าสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ ในพื้นที่อนุรักษ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ลงชื่อ) .....

(นายจิระศักดิ์ แสนชาติ)

วันที่.....๑๐...../.....มกราคม ...../...๒๕๖๗...

ผู้ขอประเมิน